

Vaarwel klein, nat Kikkerlandje!

VOORBEREIDING IS DE SLEUTEL
TOT EEN SUCCESVOLLE ÉN
GELUKKIGE VERHUIZING NAAR
EEN ANDER LAND.

De deskundigen

Floor Vioen Eindredacteur van het tv-programma *Ik vertrek*

Frans Buysse Specialist in emigranten bijstaan in het starten van een onderneming

Saskia Zimmermann Geëmigreerd en als psychologe coach van emigranten

‘Nergens ligt de rode loper voor je uit’

Frans Buysse, specialist emigratie en bedrijfsoverdracht: “Waarom mensen willen emigreren? Meestal bestaan de drijfveren uit behoefte aan ruimte, natuur en vrijheid. Mensen verhuizen meestal niet omdat ze een carrièreswitch willen of om het geld, maar vanwege het omgooien van hun levensstijl. Maar het is noodzakelijk je grondig te verdiepen als je gaat emigreren. Verzamel informatie over alle onderwerpen die voor jou van belang zijn. Het is aan te raden om een realistisch beeld te scheppen van het perspectief op werk of het runnen van een bedrijf. Lastiger zijn de sociaal-psychologische aspecten van emigratie. Het is voor de meeste mensen moeilijk om de knoop door te hakken: wel of niet vertrekken. Bijna alle emigranten willen emigreren naar aanleiding van een vakantie. Een vakantie is iets volstrekt anders dan het dagelijkse leven. Daarom is het aan te bevelen meerdere bezoeken, in verschillende jaargetijden, aan het beoogde land te brengen. Daarmee kun je de aantrekkingskracht van een land relativeren. In geen enkel land ligt namelijk de rode loper uit voor nieuwkomers.”

De emotionele en mentale voorbereiding verloopt in fases

Saskia Zimmermann, psychologe, emigrante en emigratiejuf, begeleidt mensen in aanloop naar de emigratie. Ze schetst vijf fases in de emotionele en mentale voorbereiding die nodig is om de grote stap naar het buitenland te maken.

1 De droom

Bijna elke emigratie begint met een droom. Die droom maakt iets in je wakker: alles lijkt weer mogelijk. In deze fase zit je vol ideeën. Je fantaseert, maakt (samen) plannen. Niet alles is even reëel, maar dat geeft niets.

2 Wel of niet doen?

Dan dient de grote vraag zich aan: gaan we het echt doen of blijft het bij een droom? Die vraag stelt je voor grote dilemma's. Je legt ongemerkt je leven onder de loep: kan ik dit alles loslaten om ergens anders opnieuw te beginnen? Je wordt voor keuzes geplaatst die grote gevolgen kunnen hebben, voor jezelf en voor anderen. Langzaam worden de antwoorden op deze vragen duidelijk. Mannen pakken dat anders aan dan vrouwen. Mannen besluiten ertoe, en dan is het: blik op oneindig - heel doelgericht. Vrouwen moeten zo'n besluit als het ware 'veroveren': beetje voor beetje onderzoeken ze vragen als 'hoe moet het dan met de kinderen?' en 'hoe gaan we om met de achterblijvende familie?'. Toch is het van groot belang om het samen eens te worden.

3 Voorbereiding vertrek

De meeste emigranten ervaren de voorbereiding als een emotionele achtbaan. Ineens wordt de droom heel concreet. De ene dag ben je vol vertrouwen, de andere dag loopt je hoofd over. Soms vraag je je af waar je aan bent begonnen. Laat je niet gek maken. Er is altijd een gedeelte in jou dat alles liever bij het oude houdt en beren op de weg ziet. Je bent zo veel meer dan dat stemmetje. Durf het avontuur aan te gaan en vertrouw op jezelf.

4 Het afscheid

Het is soms moeilijk om goed om te gaan met de gevoelens van de achterblijvers. Het naderende afscheid brengt je vaak dicht bij elkaar. Neem met zorg afscheid van de achterblijvers. Ze blijven een wezenlijk onderdeel van je leven.

5 Het is zover

Alles ingepakt, iedereen gedag gezegd. Met knikkende knieën en vol enthousiasme vertrek je. Het avontuur kan beginnen. Na de verhuizing ervaren mannen eerder de winst van de emigratie. Zij hebben een andere behoefte dan vrouwen, ze hangen meer aan zaken als vrijheid, en die voelen ze vrijwel direct. Vrouwen hebben meer behoefte aan innige relaties. Die kosten tijd.

Er gebeurt altijd wel iets onverwachts

Floor Vioen is eindredacteur van het tv-programma *Ik vertrek*. Ze deelt haar inzichten die ze heeft gekregen als het om emigratie gaat.

*** Bij elke emigratie is er sprake van obstakels en tegenvallers.** “Emigreren is een enorme stap en uiteindelijk een groot en onzeker avontuur. En dat maakt natuurlijk mooie televisie. We zoeken graag naar interessante verhalen met leuke mensen. Een onverwachte wending geeft het verhaal extra jeu. Maar daarvoor hoeven we niet 'expres' te selecteren. Iedereen die bij ons voor de selectie aan tafel zit, is

zelf volledig overtuigd dat hij of zij het wel zal gaan maken in het buitenland. Maar dat er iets onverwachts gebeurt, met of zonder goede voorbereiding, staat vast.”

*** Degenen die het goed voorbereiden maken meer kans van slagen.**

“Tegenwoordig zie je dat mensen hun emigratie grondiger voorbereiden. Men spaart meer en gaat vaker 'gefaseerd' emigreren, waarbij één van de partners in Nederland doorwerkt en de ander alvast neerstrijkt in het toekomstige land.”

*** Anticipeer zo veel mogelijk** “Regel éérst de vergunningen, ga met je kinderen al een paar keer ernaartoe, wees je ervan

bewust dat je keihard moet werken, zeker in het geval van zelfstandig ondernemen. Je moet er nog maar eens heel goed over nadenken als je met een puber wilt verhuizen, de taal niet spreekt, twee linkerhanden hebt met een verbouwing op komst én weinig financiële armslag.”

Of Floor zelf ooit zou emigreren? “Eh... nee. Naar aanleiding van een aantal uitzendingen kon ik denken: ja dit wil ik ook, maar ik heb ook de nadelen gezien. Ik droom er weleens van, maar hecht toch te veel aan mijn leven hier.”

Lezen over emigreren? www.emigratieboek.nl.

‘Familie is de constante in het leven van onze kinderen’

Olga Serrarens (53) is geëmigreerd naar Duitsland. Ze woont sinds 2004 in München waar ze stylist is. Ze is getrouwd met Joost, commercieel directeur van een Europese hotelgroep. Hun drie kinderen zijn net de deur uit.

Olga: “Sinds 1992 wonen we buiten Nederland. De eerste zes jaar in Gent en daarna zes jaar in Antwerpen. Beide keren verhuisden we vanwege het werk van Joost. Ik kon vanuit Vlaanderen gemakkelijk als styliste werken voor zowel Nederlandse als Belgische opdrachtgevers. Toen we naar München emigreerden, waren onze kinderen pubers van tien, dertien en veertien jaar. Dan kun je ze niet 'zomaar' even meedelen dat we weer een leuk avontuur aangaan. Onze aanpak? We hebben met Pasen tien dagen in München doorgebracht om de omgeving te verkennen. We overlegden ter plaatse, zonder daarbij de druk van een beslissing op de kinderen te leggen. Uiteindelijk waren we allemaal 'om'. Onze kinderen zijn echte wereldburgers geworden; ze hebben in Londen, Berlijn en Amsterdam

gewoond en spreken drie talen vloeiend. Ze hebben door heel Europa vrienden wonen en ze kunnen door hun jaren in München perfect skiën. Onze kinderen zijn door de emigratie dus zeker niet ontheemd, maar het is wel waar dat ze niet één plek hebben waar hun jeugdijaren liggen. Daarom is familie een belangrijke constante in hun leven. Het was net na de emigratie zeker wennen, op cultureel gebied bijvoorbeeld. Iedereen houdt zich hier aan alle regels. Het rijbewijspunten-systeem is bijvoorbeeld genadeloos! Dat hebben we aan den lijve ondervonden, want ik was vanwege een paar kleine overtredingen mijn rijbewijs kwijt. Aan de middagrust ben ik na negen jaar nog niet gewend. Tussen een en drie uur 's middags is het doodstil op straat. En dan mag je ook beslist geen geluid maken. Inmiddels geven we toe dat het naleven van regels wel voor duidelijkheid zorgt. In het kiezen van vrienden ben ik hier wel beperkt, vind ik. En toen mijn moeder plotseling overleed en mijn man in het buitenland was, moest ik met drie kinderen acht uur lang rijden om bij mijn familie te kunnen zijn.”

Veelgestelde vragen & antwoorden

Wat doe ik met mijn oude woning?

Als je huis maar niet verkocht raakt, is er een optie om het huis aan te houden en te verhuren. Bedenk echter wel dat je geen recht meer hebt op hypotheekrenteaftrek wanneer het huis niet meer fungeert als hoofdwoning. De bank waar je je hypotheek hebt lopen wijst waarschijnlijk onderverhuur af.

Hoe kom ik aan werk?

Voor veel belangrijke emigratielanden (Canada, USA, Australië, Nieuw-Zeeland, Zuid-Afrika) geldt dat je uitsluitend een verblijfsvisum kunt krijgen, wanneer je aan een aantal belangrijke voorwaarden voldoet. Eén daarvan is het hebben van werk en dan vaak ook nog in een bepaalde beroepsgroep. Het aantal beroepen dat hiervoor in aanmerking komt, is de laatste jaren enorm geslonken. Een andere voorwaarde voor elk van die landen is dat je de taal min of meer vloeiend spreekt (je wordt getest) en dat je de juiste leeftijd hebt (tussen de 20 - 35 jaar, veertig is vaak al te oud). Wil je je als zelfstandig ondernemer vestigen in een van die landen, dan moet je aantonen dat je ervaring hebt in ondernemen en dat je in het bezit bent van een behoorlijke som geld die je daar gaat investeren.

Hoe zit het met emigreren binnen Europa?

Als EU-burger mag je in principe wonen en werken in alle

lidstaten. Hier zijn echter uitzonderingen op, met name voor Oost-Europese lidstaten. Per lidstaat verschilt het welke documenten (persoonsnummers, belastingnummers et cetera) je moet aanvragen en in welke volgorde je dat moet doen om te kunnen worden ingeschreven als burger van dat land. In de regel moet je dit binnen drie maanden hebben gedaan.

Hoe zit het met zelfstandig ondernemen?

Omdat het vinden van een baan vaak moeilijk is, besluiten relatief veel emigranten om zelf iets op te zetten om in eigen levensbehoeftes te voorzien. Denk aan een camping, restaurant of een bed and breakfast. Vergis je niet in de hoeveelheid tijd, geld en werk die hierin gaat zitten. Het betekent ook vaak een aanslag op je privéleven omdat je, zeker de eerste tijd na de start van de onderneming, waarschijnlijk 24/7 in de weer bent.

Blijf ik wel goed verzekerd?

Wat betreft AOW is het mogelijk om vrijwillig in Nederland AOW-premie te blijven betalen. Hiermee voorkom je dat je een AOW-gat hebt wanneer je op latere leeftijd terugkeert naar Nederland. Belangrijk is dat je zodra je in een ander land staat ingeschreven, je een lokale ziektekostenverzekering en een WA-verzekering neemt. Daarnaast zul je, net als in Nederland, ook andere verzekeringen (brand, inboedel, auto) moeten afsluiten. Met dank aan Eric Jan van Dorp, uitgever van een honderdtal emigratieboeken bij Uitgeverij Grenzeloos.

Vooraf doen:

- * Emigreren begint bij grondig informatie inwinnen.
- * Laat alle gezinsleden meebeslissen. Het is uiteindelijk een gezamenlijk besluit.
- * Zorg bij vertrek voor voldoende financiële middelen.

Noreen van Holstein met zoon Pjotr.

‘Als ik aan Nederland denk, denk ik aan het gemak, maar ook aan vlak’

Noreen van Holstein (40) is geëmigreerd naar India en woont sinds tien jaar in New Delhi. Ze is getrouwd met Jack Leenaars (39) en moeder van Mali (8), Pjotr (6), Juul (3).

Noreen: “Het begon als avontuur zonder vastomlijnd plan. We hebben nooit de intentie gehad om te emigreren. Maar als je ergens tien jaar investeert, wordt dat je ‘thuis’. Mijn man en ik startten allebei een eigen bedrijf. Jack begon als journalist van een Nederlands dagblad, maar startte een paar jaar terug DelhiByCycle. Hij organiseert fietstours door de oude straten van Delhi. Ikzelf ben eigenaar van Gotha! Impact Media. Ons team produceert Freecards (Cards4U) en is ook actief op andere marketinggebieden (o.a. toilet-reclame) in de negen grootste steden van India. Onze bedrijven zijn letterlijk

doorgedrongen tot in de haarvaten van India: fietsend door straten en steegjes, en in reclameuitingen die in duizenden cafés en toiletten te zien zijn. Ook onze drie kinderen komen van Indiase bodem; ze spreken Hindi, Engels en Nederlands. We begrijpen de Indiase cultuur steeds beter. Met z’n tweeën ondernemen is heel dynamisch. Het maakt ons flexibel, zo kunnen we onze eigen dagen invullen. Maar tegelijkertijd legt het ook veel druk op ons, omdat de financiën niet stabiel zijn. Ondernemen is in India een enorme uitdaging. Alles werkt anders dan in Nederland. Maar daar geniet ik juist zo van. Onze westerse afkomst brengt een uitzonderingspositie met zich mee. Je hebt hier buiten de Indiërs expats en immigranten. Immigranten, zoals wij, hebben een andere positie dan expats. Wij zijn niet in dienst van een bedrijf of

ambassade die voor ons een huis regelt of de Amerikaanse school van € 12.000 per jaar betaalt. Het leuke van onze positie is dat we ons in allerlei kringen bewegen. Hoog en laag. Zo worden we als Nederlanders - een relatief kleine gemeenschap in India - soms uitgenodigd op events van de Nederlandse ambassade. Daar ontmoeten we bijzondere gasten, zoals Beatrix, Máxima, ministers en bekende Nederlandse muziekbands. Maar we kunnen eveneens rondwalen door de sloppenwijken. De Indiase maatschappij is gelaagd en complex en er zijn maar weinig raakvlakken met Nederland. Van de vijf vriendinnen die ik hier heb gevonden, is er één Indiaas. Via school ken ik veel Indiase moeders met wie ik goed contact heb. Soms gaan we alleen met Nederlanders stappen en vieren we Sinterklaas. Hier komt Sint op de olifant!”

TOP-3 EMIGRATIELANDEN

- 1 Duitsland
- 2 België
- 3 De voormalige Nederlandse Antillen en Aruba

Bron: CBS

